

pa ta prvi list vošilo sl. vredništva, naj bi rodoljubi naši se naročili na „Glasnika“ in ga živo priporočali svojim znancom in prijateljem. Tudi mi se zedinimo s tem vošilom in želimo „Glasniku“ obilno množico naročnikov, da se bo mogel krepko na nogah obdržati. Prvi list nam obeta vesel napredek. Kdor se ni še naročil, se more še naročiti, ker sl. vredništvo v 1. listu naznanja, da ima še iztisov odveč.

Novičar iz raznih krajev.

Iz Dunaja. Ogerski dnarni listki po 10 kr. (papirnate desetice) veljajo samo še do poslednjega tega mesca; pozneje se bo vsakemu, in sicer le do 1. maja t. l. pri c. k. dnarstvenem ministerstvu oglasiti s posebno prošnjo, da privoli, te desetice zmenjati. Ko bo pa mesec april pretekel, ne bo dnarstveno ministerstvo nič več dovolilo zmenjanja.

— Grof Radecki je umerl v Milanu 5. t. m. zjutraj ob osmih za pljučnim prisadom. Umerl je eden največjih mož vsih časov, junak, katerega ime bo v zgodovinskih bukvah na veke živelo, in katerega bodo avstrijski narodi ponosno imenovali svojega junaka; s slavo venčani, blagodušni, veliki vojak Radecki je sklenil v 92. letu svojega življenja. Zlasti pa cesarska armada bo objokovala rajnega kot svojega največjega vodja, kot pravega očeta vojakov. Koj ko so presvitli Cesar to žalostno poročilo zvedli, so zaukazali s posebnim armadnim poveljem, da ima peti regiment huzarjev za vselej ime Radecki obdržati, da se njegovo junško ime za vselej ohrani armadi v spominu. Dalje so zapovedali, da se imajo v vsakem mestu, kjer je vojaška posadka, brati slovesne bile in da ima cela armada na suhem in na morji 14 dni nositi znamnja žalovanja. Na vse bandera in štandarte je ta čas črne flore navezati. Ob enem so presvitli cesar sinu rajnega, generalu Bogdanu Radecki-tu s pismom svoje pomilovanje skazali. Truplo rajnega maršala bodo odpeljali 14. t. m. iz Milana v Benedke, od todi po morji v Terst in iz Tersta po železnici skozi Ljubljano na Dunaj, od kodar pride truplo v Wetzdorf v doljni Avstrii, kjer bo po lastni volji umerlega pokopano. Tudi rusovski car je zapovedal svoji armadi, katere maršal je tudi bil Radecki, skozi tri dni žalovati po njem. Presvitli cesar so veleli 3 nadvojvodom in mnogim generalom, se v Milan podati k pogrebu slavnega moža. Rajni maršal je bil z 38 raznimi redi poslavljen.

— „Militär-Ztg.“ piše: Ker se je v deželah ob meji Dalmacije na Turškem nepokojev bati, je bilo za ugodno spoznano, več vojakov v to kronovino poslati.

— Ces. akademija znanost je bibliotekarju ministerstva notranjih zadev, gosp. dr. Konstantinu Wurzbachu privolila, 300 fl. posebne podpore za vsak zvezek njegovega življenjopisnega slovnika, katerega ji izroči za natis gotovega.

— Udje znanstvenega odbora na c. k. fregati „Novara“ so z vojniki vred vsi zdravi in še ni nihče umerl. Samo v Rio de Janeiri so pustili tri bolne, pa so v dobrih rokah.

— „Oesterr. Corr.“ piše: Še preden so bile naredbe vsled Najvišjega patenta od 19. sept. 1857 zastran rabe nove deželne veljave dnarjev dane, so bili že, se vé da iz dobrega namena, na svetlo dani navodi in poduki, kako stare dnarje v nove prerajtovati. Da se vsem pomotam v okom pride, se naznanja, da vsi taki navodi in poduki izvirajo samo iz dozdevanja in jim ni kar nič istosti pripisovati.

— Nov način, cestnino in mostnino pobirati, je c. k. ministerstvu v pretres podan. Plačevati bo neki za vsako miljo $\frac{1}{2}$ kr. od konja in voznik bo zamogel naenkrat kar pri prvi miti (šrang) plačati in za plačilo bo prejel toliko boletov, skozi kolikor mit bo šel in čakati mu ne bo nikjer treba.

— Slavno znani potnik v izhodni Indii in srednji Azii, gosp. Schlagintweit, je zdaj na Dunaji. Pokazal je tudi

nekoliko slovnika ciganskega jezika; od nekega cigana ga je zapisal.

— „Presse“ pretresa v nekem sestavku razmere med raznimi vladami in misli, da se bo vez prijaznosti med francozko in angleško skorej popolnoma razrahlala. „Presse“ piše: V zadevah Moldove in Valahije in sueškega vodovoda ste si bile angleška in francozka politika poslednje mesce preveč nasprotni. Francozka je hotla zedinjenje, angleška ne, francozka se poteguje za sueški vodovod (kanal), angleški je že sama misel tern v peti. Iz tega je lahko viditi, da ena do druge vlade bolj in bolj mlačna prihaja, in da, če se tudi vladi prijazno pogledujete, tū druženje svoje korenine bolj v volji vlad ima, kakor pa v sercih in enovoljnosti narodov. Poslednji čas se je pokazalo to merjenje med francozko in angleško vlado še bolj v napolitanskih zadevah. Angleška se pripravlja, napolitanski vladi zopet diplomatično roko podati, katero ji je s francozko vred pretečeno leto odtegnila, in sicer sama, ne maraje za to, kaj je francozka še dalje namenila. Pa tudi to bi še ne bilo toliko važno, če bi francozki časnik „Spectateur“ ne oznanoval, da sta angleški poslanec in avstrijski minister Buol na Dunaji pogodbo podpisala, v kateri se vladi zavežete, si, če bi se katere koli kak sovražnik lotil, vzajemno pomagati. To razodenje „Spectateur-ra“ je v Parizu nekako nevoljo zbudilo, in zapovedano mu je bilo, razglasiti, da je le izmišljeno, kar je zastran omenjene pogodbe pisal. Kmalo se bo pokazalo, kdo je imel prav, in angleški državni zbor bo menda to važno reč v pretres vzel, koj ko se zopet snide. Tudi angleški časnik „Times“ ne govori nič kaj pregorko o prijaznosti s Francozi, rekoč: Vstajo v Indii bomo sami zadušili in če gredó Francozi z nami nad Kitajce, še nihče ne more reči, da so z nami združeni.

— Iz spiska, ki ga je c. kr. poštno vodstvo razglasilo, se previdi, da izhaja to leto v našem cesarstvu političnih in štempeljnu podverženih časnikov: 58 nemških, 10 slovanskih, 19 italijanskih, 8 ogerskih, 2 rumunska, 1 grešk, skupaj 97 političnih časnikov. Nepolitičnih izhaja 257, in sicer: 125 nemških, 22 slovanskih, 89 italijanskih, 20 ogerskih, 1 francozk; med slovanskimi je en rusovsk.

Iz Prage 6. jan. „Bohemia“ dobiva iz južno-zapadnih krajev česke dežele žalostne dopise zastran hudih bolezen po deželi. Cele vasi so bolnišnice in mnogo hiš je dostikrat v eni vasi, kjer več bolnikov leži, in ko eden ozdravi, se vleže drugi; malokdo odide bolezn. Zdravniki so noč in dan na nogah. Sreča, da bolezn. niso tako nevarne in tudi ljudi ne umerje veliko. Bolezn. katere ljudi napadajo, so: gripa, unetje gerla, ošpice in šarlah.

Iz Milana 10. jan. Slovesni pogreb maršala Radeckita bo v prihodnji četrtek. Umaziljeno truplo bo položeno v prekrasno trugo. Več kot 30 tavižent vojakov in neštivilna množica ljudi ga bo spremila v stolno cerkev, kjer bodo bile peli.

Od črnogorske meje. „Agr. Ztg.“ piše: Vstaja v Ercegovini se ne vnema samo v vaséh in med kristjani, tudi v mesta in med Turke že sega. Namen imajo, se od Turčije odtergati. Da se kristjani vzdigujejo, ni čuda; Turkom gré pa to po glavi, da bodo po novi uredbi dežele ob vso svojo oblast. Zavoljo tega hočejo rajši biti podložniki črnogorskega kneza, kakor turškega cesarja.

Iz rusovskega Poljskega. Zlo se govori o tem, da ima rusovska vlada namen, čisto poljske regimente s poljskim poveljstvom na rusovskem Poljskem napraviti, kakor so bili do leta 1830, pa regimente ne bodo na Poljskem stali temu v Rusii.

Iz Italije. Sardinski poslanec v Napoli se pripravlja, to mesto zapustiti, kakor je brati, iz političnih vzrokov.

— Potresi na Napolitanskem še niso nehali. Tako se je 28. in 29. dec. zopet zemlja močno tresla v tistih krajih,

kjer so 16. potresi toliko nesreče vzrokovali. Na novega leta dan je bil dvakrat potres. Ljudje so v strahu in trepetu. Vsi vodnjaki blizo Vezuva so se posušili, kar se vselej zgodi, preden začne ta gora ogenj bljuvati. Potresi so veliko več nesreče napravili, kakor se je doslej mislilo. Mertvih in ranjenih je kakih 20,000. Samo v mestu Pola so 2000 trupel iz razvlin skopali. Padula in San Pietro ste popolnoma poderte.

Iz Nemškega. Ker po izrečenju zdravnikov zdravje pruskega kralja še ni toliko uterjeno, da bi mogel zopet vladarske opravila prevzeti, je izročil kralj s posebnim pismom te opravila svojemu bratu še za druge tri mesce.

— Blizo Manhajma so zajca vstrelili, kateri je imel dva rožička po mazincu dolga.

Iz Turškega. Rešid paša, veliki vezir, je nagle smerti umrl. Bil je veliki vesir petkrat. Ta prigodek je eden tistih, kateri zaničevaje vsako prevdaranje bliskoma premené vsakratni politični stan. Težka zguba je zadela ne samo Turčije, temuč tudi tisti del Evrope, kateri je z Rešidom resno pomagal turško deržavo učverstiti in predelati. On je bil prvi turški diplomat v evropski pomeni te besede. Evropejsko izobražen se je izuril v Parizu in Londonu v diplomatičnih umetnostih. Bil je vodja tistim, ki želé Turčiji pravo evropejsko obliko dati in jo v red djati. Da je ravno ta čas umrl, je za razvitje in napredovanje njegove domovine velika nesreča. Pa tudi Evropi se zamo-rejo po njegovi smerti važni nasledki izsnovati. Krepko je peljal moldo-valahijske zadeve do ondi, kjer so današnji dan in ravno je imel svojemu zoperniku, francozkemu poslancu roko podati in se ž njim spraviti. Ali se bodo po njegovi smerti stare razpertije zopet začele?

— Nekaj mescov sem je znani general Klapka v Carigradu, kakor pravijo, kot pooblastenec švajcarskih in francoskih kapitalistov, kateri imajo namen, se z železnicami v Turčiji pečati.

— Lesepsu malo upanja sije, da bo svoj namen zastran sueškega vodovoda dosegel, ker je Lord Redcliffe pred svojim odhodom Sultanu rekel, da ne bo nikdar in nikakor v to dovolil. Iz Dunaja pa je brati v „Deutsche allg. Ztg.“, da sta grof Buol in Redcliffe se na Dunaji o tem menila, in sicer tako, da se da misliti, da je angleška vlada odjenjala in da bo Leseps skoraj dobil privo-ljenje za vodovod.

— Poljak Bystrzanowsky (Arslan paša), turški general, je poslan od turške vlade na Francozko, Angležko in Belgio, vojaške naprave teh dežel spoznavat. 6000 piastrov ima na mesec do smerti.

Iz izhodne Indije. Angleži imajo malo sreče s svojimi generali. Zopet so enega zgubili. Hrabri Havelok je umrl za grižo.

Predpustna.

Nastopil je predpustni čas,
Dekleta! čas veselja.

Jez vem, da marsiktera vas
Snubače bo imela;

Zato sem sklenil vsem mladém,
Neskušeni in priprostem
Nevéstam kaj zapeti,
Vam svét bolj razodeti.

Ve dečve vse verjamete,
Kot Eva, vaša mati;
Potem, ko se že vjamete,
Začnete prevdarjati,
Ko nič več pomagati ni,
Voljno vse svoje žive dni
Terpeti in molčati,
Se v božjo voljo vdati.

Vsakdanja skušnja nas uči:

V soseski se ženiti, —

In zopet druga nam veli,
Čez mejo se botriti.

Kdor koli dalje jo lovi,
Domá gotovo ne slovi,
Ni prida se nadjati,
Previdno je ravnati!

Nekteri gré ko volk okrog,
Devet fará obleta;

Le takega obvaruj Bog
Poštene vse dekleta!

Za dnarje mu je samo már,
Se pulil, glihal kot mesar
Z očetom bo za tebe,
Da vsrečil sam bi sebe.

Kdor v slednjem kotu drugi se
Priduša in ji pravi,
Da ljubi je čez druge vse,
Rožičke mu nastavi!
V zakonu bo, kot pred je bil;
Kakor bo mogel, te bo vil,
Še vest ne bo ga pekla,
Ti boš še menj ko dekla.

Kjer ni zvestobe, mir beži,
Gorje se vkorenini;
Iz vseh strani pekel reži,
Pri takošni družini;
Od dné do dné je večí sklad,
O kratkem pride vse v razpad;
Kjer tako je življenje,
Pri Bogu je rešenje.

Kjerkolj velika je derhal
Pri hiši, se ne voli!
Tvoj živi dan ti bode žal,
Ne vstrežeš vsem nikoli.
Skopuha se kot greha boj,
On čudno delal bo s teboj:
Skopuh do smerti strada
Tik polnega zaklada.

Kdor nosi lahkornost
V možganih še dorašen,
Ne bo ga srečala modrost,
Za vselej je popačen.
Najtežej se spozna bahač,
Nikdar ne manjka mu zvijač,
Orehove lupine
Skazuje za grajšine.

Kateri malo je domá,
Sedí rad pri bokalih,
Ko morska goba žejo ima,
Všpehan je po rokavih;
Pijane takrat se spametje,
Ko vse, kar ima, zapije,
Da mora vodo piti,
Z njo žejo si gasiti.

Kdor žene iše si pijan,
Je strezen rad pozabi;
Za vse bo prav, če vstane sam,
Po drugi naj on grabi:
Izvoli naj si flašico
Za ljubljeno tovaršico,
Ki prav nič ne občuti,
Če tudi ž njo kam buti.

Plesavcu plés gré iz petá,
Ko v letih je, pa jenja;
Igrave vkrotiti se ne dá
Skoz celi čas življenja;
Po očetu se rad zverne sin:
Je oče tukec ali srovin,
Boš večkrat jo skupila,
Če prav nis' kriva bila.

Kdor oča ali matere
Ne ljubi, ne spoštuje,
Mu malokdaj po sreči gré,
Bog vedno ga kaznuje;
Zastonj je skerb in trud njegov
Ves zapusti ga blagoslov;
Ne tlači dolgo trave,
Kdor dela čez postave.

Meškavec je lenuhov brat,
Pregovor zlati pravi;
Se sili, peglja spred in zad
Pa nič iz rok ne spravi.
Nekteri ima več dolgov
Kot v črni goši je germov.
Pa preden zakon sklene,
Kar nič ne razodene.

Zdaj tirjavci ga primejo,
Podajajo si kljuku,
Od vseh strani se snidejo
Ko tice proti čuku;
Vsa dota zgine kakor puh,
In on je spet ko poper suh;
Kjer glad mošnico kolje,
Ni židane več volje.

V kerdelo mater pisanih
Ne daj se uverstiti;
Število malo izmed njih
Sem slišal jih hvaliti;
Tam, kjer je pa že kúp otrok,
Prevzela trumo boš nadlog;
Če ni ti prirojeno,
Ne bo zastonj rečeno!

Ne čuj na te, ki snubijo,
Na te se ne zanašaj,
Naj še tako hvalistijo,
Serce poprej poprašaj:
Al si za njega ali ne;
Potem naj se pogoj začne!
Če jim pa nič ne rata,
Bojé naj se komata! V. K.

Darovi za Vodnikov spominek.

Od I.—V. naznanila . 318 fl. 40 kr.

Gospod dr. Janez Zwayer, advokat v Ljubljani . . .	5 fl. — kr.
„ dr. Rudolf, advokat v Ljubljani . . .	1 „ — „
„ dr. Martinak, c. k. derž. pravdnika namestnik . . .	1 „ — „
„ žl. Redange, direktor pri c. k. dež. sodnii . . .	1 „ — „
„ Janez Šetina, direktor pri c. k. dež. sodnii . . .	1 „ — „
„ Hausner, tergovec . . .	2 „ — „
„ Heller, vradnik pri c. k. priv. sladkornici . . .	2 „ — „
„ Valentin Supan, tergovec . . .	5 „ — „
„ Valentin Česko, posestnik . . .	5 „ — „
„ Jože Jarc, župan v Medvodah . . .	2 „ — „
„ Andrej Zamejc, c. k. učenik verozakonstva . . .	2 „ — „
„ Fedor Bamberg, knjigar . . .	2 „ — „
„ Ivan Urbančič, lastnik Turnograda . . .	10 „ — „
Gospa Josipina Urbančičeva vdova . . .	5 „ — „
Gospod dr. Lovro Toman . . .	5 „ — „
Iz zapuščine Josipine Turnogradske-Toman-ove . . .	5 „ — „

Skupaj . 372 fl. 40 kr.

5. zvezek „Cecilije“ bo zavoljo bolezní gospoda izdatelja še le 15. dan tega mesca na svitlo prišel, in se bo dobil, kakor vsi pozneji, pri gospodu J. Giontini-tu, bukvarji v Ljubljani.